

Kronika.

Slovence bodo v tem prvem letniku zanimala v prvi vrsti poročila o slovenskih publikacijah, ki jih piše beograjski srednješolski profesor Uroš Džonić, dober poznavatelj slovenske književnosti, tudi starejše; n. pr. o slovenski bibliografiji (zgodovina in podroben opis), o Levstikovih izbranih spisih za mladino, Golarjevi izberi «Sto let slovenske lirike», mariborskem «Časopisu za zgodovino in narodopisje», Planinčevem «Nekdanjem brodarstvu po Savi», Glaserjevi «Slovenski narodni liriki», novem natisu «ljudske izdaje» Prešernovih poezij, «Stritarjevi antologiji» in šestem zvezku Tavčarjevih zbranih spisov. Informativno poročilo dr. Fr. Kosa o Grudnovi «Zgodovini slovenskega naroda», ki prinaša vrsto popravkov, je natisnjeno v slovenščini. J. A. G.

M. B. Knežević: Miozotis. Beograd. 1921.

Kaj je «miozotis»? Pisatelj nam ga je opisal tako-le: Miozotis. Konji spremni čakaju: ti ćeš otići. Zbogom! — Kada budeš jednom za trenut ostala sama, zaklopi oči i usni onaj dan, kad smo išli u šumu i ukraj puta ubrali spomenak! — Spomeni me se!»

Založniku se je z veliko potrato papirja vendarle posrečilo spraviti 25 takih odlomkov in drobnarij na celih 28 strani srednje osmerke.

Knjiga je torej prav pohlevno drobna. Če ne bi bil ovojni papir pošteno debel, je sploh ne bi bilo kaj videti.

Človek pa kolikor toliko prikima nekaterim teh drobcev, odlomkov, igračk ali «špilarajev», kakor se lepo po jugoslovansko zna izražati v jezikovnem oziru prav nič nežnočutni g. Knežević, — večini pa skomigneš z ramo, ker so z vso posiljeno poezijo vred kakor «presovano cvieće». Kaj bi n. pr. rad sledeči «miozotis», res ne vem: «Pauk. — Crni krstaš pauk razapeo je svoje tanane mreže i uhvatio malu šarenu poljsku leptirku. — Leptirko, sećaš li se crnog krstaša pauka?! —»

Prav močno duhovit in poetičen se mi takisto ne zdi «miozotis» o «Jesnji grizeti(!)», za katero modro ugotavlja, da «došla je jesen» in da «ti nisi više ono vragolasto devojče, u providnoj svili, sa zabačenim golim rukama...», ampak zdaj je na tebi «...cicana rekla! (Rock!!) ...»

Takole je: Kadar se iz jezikovne indolence ne morem ali ne znam izraziti, grem in junaško ukradem kletemu Švabi besedo, zapišem jo po svoji okorni fonetiki in nanjo še obesim zares domači sufiks «ić», pa dobim besedo n. pr. šporetić, ki se ji kajpada prav nič ne pozna «Sparherd»!

Drugače ni v vseh 25 odlomkih prav nič tipičnega srbskega, narodnega. Beseda gre samo o «ružama u providnoj svili itd». Tudi ves način izražanja kaže, da ta «poezija» ni torej zrastle doma, med tistim toliko obgovorjenim «narodom», ampak da je revna in nerodna snimka tujih vzorcev, a ne najboljih.

Pravemu umetniku raste prava umetnost samo iz domače zemlje!

Ivan Zorec.

Kronika.

Opazke k uvodu Dantejevega «Pakla» Isa Kršnjavega. — Leta 1919. je izdal Grafički, umjetnički i nakladni zavod «Jugoslavija» v Zagrebu drugo izdajo Dantejevega «Pakla» izpod peresa znanega hrvatskega prevajalca in dantologa dr. Isa Kršnjavega z ilustracijami slikarja Mirka Račkega. Izdaja — v velikem formatu — je za naše razmere naravnost razkošna, o njej so potanko že poročali listi in revije, ko je izšla, tu naj se omejim le na neprijetno ugotovitev.